

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Katedra: ekonometrie

Diplomant: Ivana Ďuricová

Oponent diplomové práce: Jitka Langhamrová

Pracoviště a funkce: katedra demografie, vedoucí katedry

Téma diplomové práce: Simulačný model populačného vývoje

Hodnocení práce

1 2 3 4 5

hodnocení: 1 = nejlepší, 5 = nejhorší

1. Téma práce a její význam	☐	☒	☐	☐	☐
2. Formulace cílů práce a metodika zpracování	☐	☒	☐	☐	☐
3. Práce s daty a informacemi	☐	☒	☐	☐	☐
4. Členění práce (kapitoly, podkapitoly, odstavce)	☐	☒	☐	☐	☐
5. Práce s odbornou literaturou (citace, norma)	☐	☒	☐	☐	☐
6. Úroveň jazykového zpracování	☐	☒	☐	☐	☐
7. Přesnost formulací a práce s odborným jazykem	☐	☒	☐	☐	☐
8. Formální zpracování	☐	☒	☐	☐	☐
9. Splnění cílů práce	☒	☐	☐	☐	☐
10. Závěry práce a jejich formulace	☐	☒	☐	☐	☐
11. Odborný přínos práce, její praktické využití	☐	☒	☐	☐	☐
12. Souhrn a klíčová slova odpovídají obsahu práce	☒	☐	☐	☐	☐
13. Celkové hodnocení práce známkou (1, 2, 3, 4)	☐	☒	☐	☐	☐

Otázky k obhajobě

Proč se podle vás používá při prognózách obyvatelstva na delší časové období komponentní metoda bez migrace či s migrací?

Jak je definován (vymezením kterých věkových skupin) index stárí a index ekonomického zatížení v grafu na str. 46?

Další připomínky, vyjádření, náměty k obhajobě práce

Práce obsahuje řadu drobných nepřesností, které zde neuvádím, některé jsou ale chybou - např. str. 19 obr. 3-1 popis věkové struktury má být dětská složka, složka rodičovská, složka prarodičovská (autorka kombinuje ekonomické a biologické generace, byť je má v předchozím popise v pořádku vymezeny).

Také nechápu, proč je u standardizace úmrtnosti na str. 23 vahou věková struktura rodinného kontingentu. (Obecná míra úmrtnosti je váženým aritmetickým průměrem specifických měr úmrtnosti, kde vahami jsou počty osob v jednotlivých věkových skupinách). Není mi jasný vzoreček na str. 52 - 7.2. jmenovatel, u 7. 3 ve jmenovateli jde o hypotetický počet narozených - z modelové populace.

Otázkou je, zda simulační model je zcela vhodným modelem pro použití v demografii pro odhad celkového počtu obyvatelstva na delší časové období. Demografické jevy jsou zatíženy věkovou a pohlavní strukturou obyvatelstva, ta velmi výrazně ovlivňuje další vývoj jednotlivých ukazatelů. Vzhledem k tomu, že věková struktura je ve většině zemí rozkolísaná, je závislá na slabých a silných ročnících narozených, tak se jen velmi těžko předpovídají jednotlivé složky potřebné pro projekci obyvatelstva. Odhad budoucího vývoje úmrtnosti a porodnosti je třeba provádět na základě zkušeností autora, nejsložitější je odhad migrace.

Autorka ve své práci vytvořila zajímavý simulační model, jistě byl velmi pracný. Myslím si, že v demografii se zatím nepodařilo vytvořit vhodný simulační model, i když se vychází ze zjednodušených předpokladů. Vzhledem k tomu, že dostupná verze simulačního programu použitá v této práci není schopna simulovat model pro období delší než jeden rok, pokusila se autorka změnit zdrojový kód programu a postupovat ve výpočtu v programu Excel. Musím ocenit tuto snahu. Demografické prognózy jsou však velmi složité a prakticky žádný model nedokáže zahrnout vše, co může ovlivnit porodnost, úmrtnost a migraci v daném regionu. Proto se již dlouhou dobu zůstává právě u komponentní metody výpočtu populačních prognóz. A ověření, zda model odpovídá skutečnosti a je tedy vhodný, potřebuje určitý čas. Každopádně je diplomová práce zajímavá. I přes drobné nepřesnosti ji doporučuji k obhajobě.

Narhuji hodnotit práci jako velmi dobrou.

Datum: 30. 5. 2010

Podpis oponenta diplomové práce